

DAPHNE DU MAURIER

LA POMERA
I ALTRES CONTES

Traducció de Marta Pera Cucurell

Barcelona

Títol original: *The Apple Tree and Other Stories*

© Hereus de Daphne du Maurier, 1952

Primera edició a Les Altres Herbes: maig del 2021

© de la traducció: Marta Pera Cucurell

© d'aquesta edició: L'Altra Editorial

Gran Via de les Corts Catalanes, 628, àtic 2a

08007 Barcelona

www.laltraeditorial.cat

Impressió: Liberduplex

Maquetació: Edu Vila

DIPÒSIT LEGAL: B. 7815-2021

ISBN: 978-84-123229-3-4

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra requereix l'autorització prèvia i per escrit de L'Altra. Tots els drets reservats.

ELS OCELLS

El tres de desembre va canviar el vent durant la nit i de cop va arribar l'hivern. Fins llavors, havia fet una tardor suau, plàcida. Les fulles, d'un roig daurat, ronsegaven als arbres, i les bardisses encara eren verdes. La terra era fèrtil on l'arada l'havia trencada.

En Nat Hocken, a causa d'una discapacitat de l'època de la guerra, tenia una pensió i no treballava a la granja a jornada completa. Hi treballava tres dies a la setmana, i li encarregaven les feines més lleugeres: fer tanques, recollir la palla, reparacions als coberts annexos de la granja.

Tot i que era casat i tenia fills, era de tarannà solitari; s'estimava més treballar sol. Estava content si li donaven un marge per reforçar o un filat per reparar a l'altra punta de la península, on el mar envoltava les terres de la granja per tots dos costats. Al migdia feia una pausa per menjar-se l'empanada que li havia fet la dona i, assegut al caire del penya-segat, mirava els ocells. La tardor era la millor època, més que la primavera. A la primavera els ocells volaven terra endins decidits, amb una intenció; sabien on anaven, el ritme i el ritual de la vida no tolerava cap retard. A la tardor, als que no havien emigrat mar enllà sinó que s'havien quedat a passar l'hivern, els assaltava el mateix impuls de volar, però com que ja no podien migrar, seguien un patró propi. Arribaven grans bandades d'ocells a la península, inquietes, impacients, bellugant-se sense parar; ara giraven dibuixant cercles al cel, ara baixaven a menjar a la terra fèrtil, acabada de llaurar, però fins i tot quan menjaven era com si ho fessin sense gana, sense desig. La inquietud els feia tornar al cel.

Blancs i negres, gralles i gavines, barrejats en colles insòlites, buscaven una mena d'alliberament. Mai satisfets, mai quiets.

Bandades d'estornells, amb un cruixit com de seda, volaven a les pastures fresques, empesos per la mateixa necessitat de moviment, i els moixons més petits, els pinsans i les aloses, s'escampaven dels arbres a les bardisses com si els hi obliguessin.

En Nat se'ls mirava, i també observava les aus marines. Allà baix, a la badia, esperaven la marea. Tenien més paciència. La garsa de mar, la gamba roja, el territ i el becut observaven a pet d'ones. Mentre el mar lent xopava la riba, i es retirava, deixant una franja d'algues a la vista i el codolar remogut, els ocells marins corrien i s'embalaven per les platges. Després, també els agafava aquell mateix impuls de vol. Cridant, xiulant, xisclant, volaven arran del mar plàcid i abandonaven la riba. Corre, afanya't, fuig, desapareix: però a on, i amb quin propòsit? Aquella ànsia inquieta de la tardor, insatisfeta, trista, els havia fet un encanteri i havien de volar en bandades, girar, cridar; s'havien de desbordar de moviment abans que arribés l'hivern.

Qui sap, pensava en Nat, mastegant l'empanada al caire del penya-segat, si a la tardor no els arriba un missatge, als ocells, com un avís. S'acosta l'hivern. Molts moriran. I com les persones que, per por de morir abans d'hora, es llancen a treballar o a fer bogeries, els ocells fan igual.

Aquella tardor els ocells estaven més inquiets que mai, i l'agitació es notava més perquè els dies eren plàcids. Mentre el tractor traçava un camí amunt i avall pels turons de ponent amb la silueta del pagès retallada al seient del conductor, tota la màquina i l'home que la conduïa desapareixien de tant en tant enmig d'un gran núvol d'ocells que giraven i cridaven. N'hi havia molts més que de costum, en Nat n'estava segur. A la tardor sempre seguien l'arada, però no en grans bandades com aquestes, ni amb tanta cridadissa.

En Nat ho va comentar quan va acabar la feina d'esporgar les bardisses.

—Sí —va dir el pagès—, hi ha més ocells que de costum, jo també m'hi he fixat. I n'hi ha de ben atrevits, que no fan cas del tractor. Aquesta tarda un parell de gavines m'han passat tan a frec del cap que em pensava que m'arrencarien la gorra! De fet, amb prou feines veia el que feia, quan les tenia a sobre i el sol em tocava de dret als ulls. Ja veuràs com el temps canviarà. Serà un hivern dur. Per això els ocells estan inquiets.

En Nat, de tornada, quan travessava els camps amb passos feixucs i quan va agafar el camí cap a casa seva, va continuar veient els ocells, encara en bandades, en l'última llum del sol. No feia vent, i la mar grisa estava calmada i en plenamar. Els colitxos ja havien florit a les tanques, i l'aire era suau. El pagès tenia raó, però, i aquella nit el temps va canviar. El dormitori d'en Nat donava a llevant. Es va despertar a les dues toques i va sentir el vent a la xemeneia. No pas les ràfegues borrascoses d'un vendaval del sud-oest que hagués de portar pluja, sinó vent de llevant, fred i sec. Ressonava a la xemeneia, i feia repicar una teula de pissarra a la teulada. En Nat va parar l'orella, i va sentir el bram del mar a la badia. Fins i tot l'aire del petit dormitori s'havia refredat: va entrar un cop de vent per sota de la porta, i el va notar del llit estant. En Nat es va tapar bé amb la flassada, es va arrambar a l'esquena de la seva dona adormida, i es va quedar despert, alerta, conscient que sentia un recel sense motiu.

Després va sentir uns copets a la finestra. A la paret de fora no hi havia cap planta enfiladissa que es pogués moure amb el vent i esgarrapar el vidre. Escoltava, i els copets continuaven, fins que, irritat per aquell so, en Nat va sortir del llit i va anar a la finestra. La va obrir i, mentre ho feia, una cosa li va fregar la mà, li va punxar els artells i li va rascar la pell. Llavors va veure un esbatec d'ales que va desaparèixer per sobre la teulada, més enllà de la casa.